

Entreprenørskap i Norge og
entreprenørskap i
Barnehagesektoren

Erlend Bullvåg

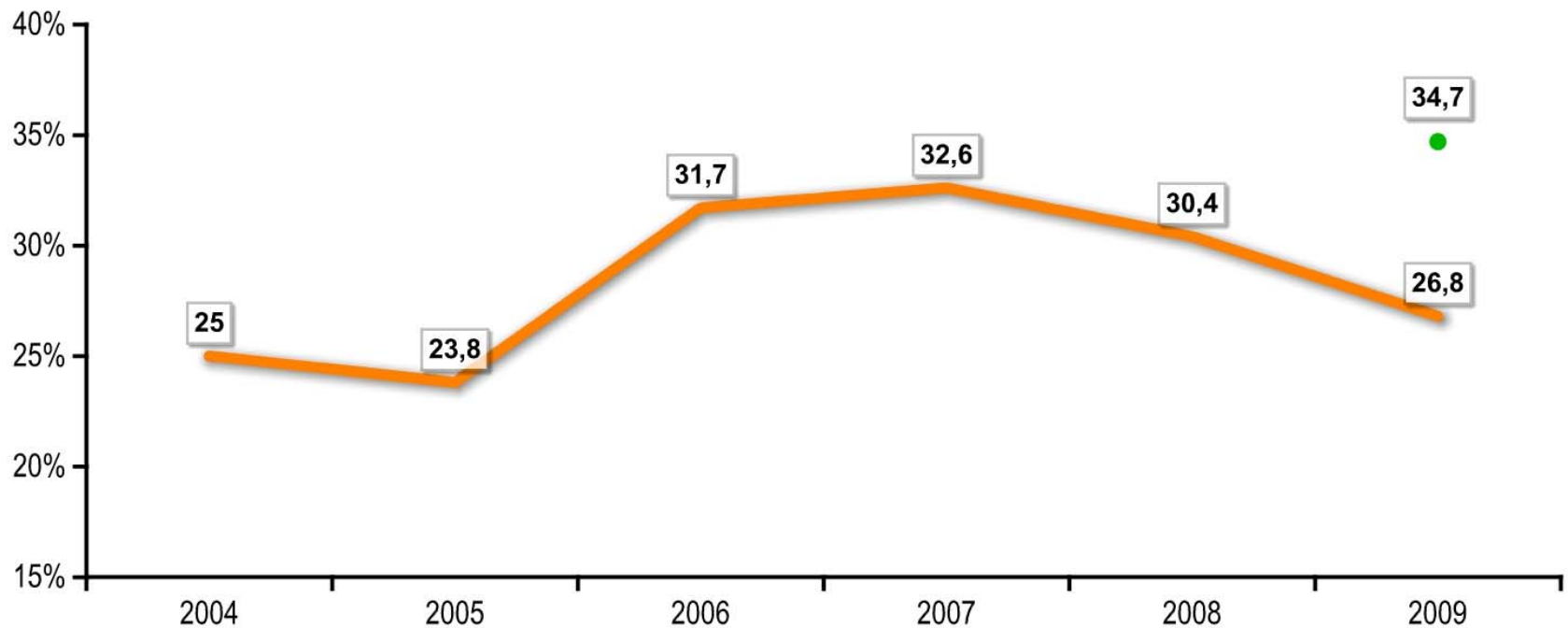
Handelshøgskolen i Bodø

Først, litt om Grunderaktivitet i Norge

- Entreprenørskap – En av landets mest massive utviklingskraft – 250000 deltar,
- Deltakelsen - Stabilt på 8,5 % av befolkningen, ca 250000 er til enhver tid aktive.
- Kvinneandelen faller i 2009 til 26,8%, målsetningen er 40 %, det betyr at 52000 kvinner er aktive
- Barnehagesektoren, utmerker seg med svært høy kvinneandel.
- Kvinner deltar i etableringsteamet i 9 av 10 etableringer
- Kvinner dominerer ledelsen, 60 % er kvinner
- Etableringen er langt større 7 til 20 ansatte, enn landssnittet på 2,3
- Svært stor sysselsettingseffekt.
- Årsak: Kompetanse*behov for omsorg for barn *ønske om økt velstand=vekst i private tilbud

Kvinneandel Grundere i Norge

Nasjonal målsetning er at 4 av 10 gründere er kvinner

Det deltar kvinner i 9 av 10 tema som starter et nytt barnehageselskap

Entreprenørskap i barnehagesektoren?

- 6700 barnehager, 54 % er private.
- 270000 barn går i barnehagen, 125000 går i private barnehager.
- 3780 av barnehagene er 10 år eller yngre
- 2360 av barnehagene er 5 år eller yngre
- Private står bak majoriteten
- Private omsetter for 12 milliarder,
- Lønnsomhet er svak, 2,2 %, 1 av 3 taper penger, 50 % går om lag i 0.
- 69000 årsverk, 33000 hos private tilbydere
- I motsetning til de fleste andre sektorer dominerer kvinnelige entreprenører utviklingen!

Private Barnehager: Stor suksess for kvinnelige grundere

- Suksessoppskrift:
- Tilgang på en stor gruppe barnehagefaglig fagligkvalifiserte kvinner (Kompetanse)*
Tilgang til forretningsmulighet (Økende behov for barnehageplasser og adgang til markedet for Gründere)* behov for økende yrkesdeltakelse i befolkningen =
Etableringer kommer der det er behov, og utløser verdiskapningen i samfunnet

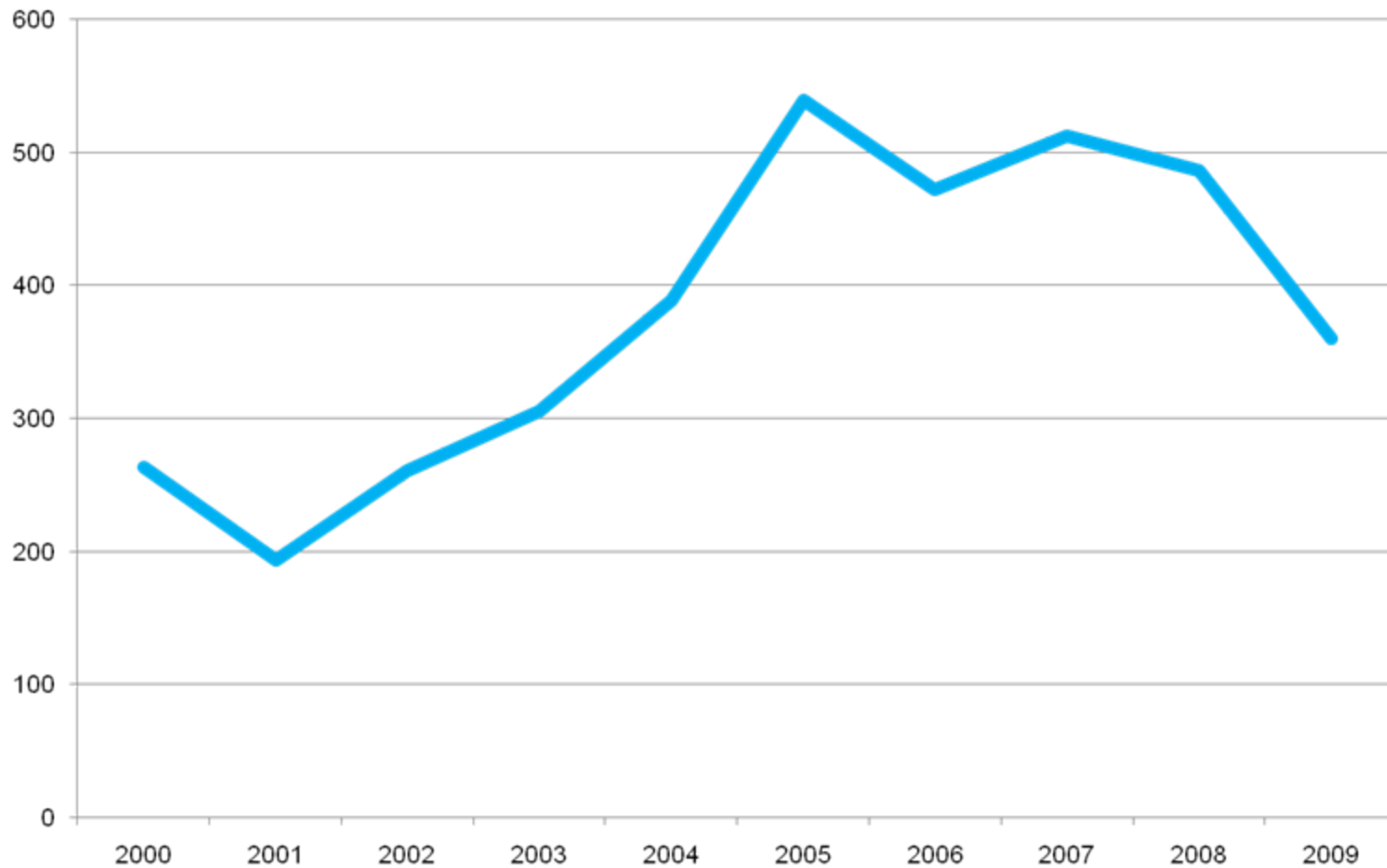

Så skapes det usikkerhet om rammebetingelsene

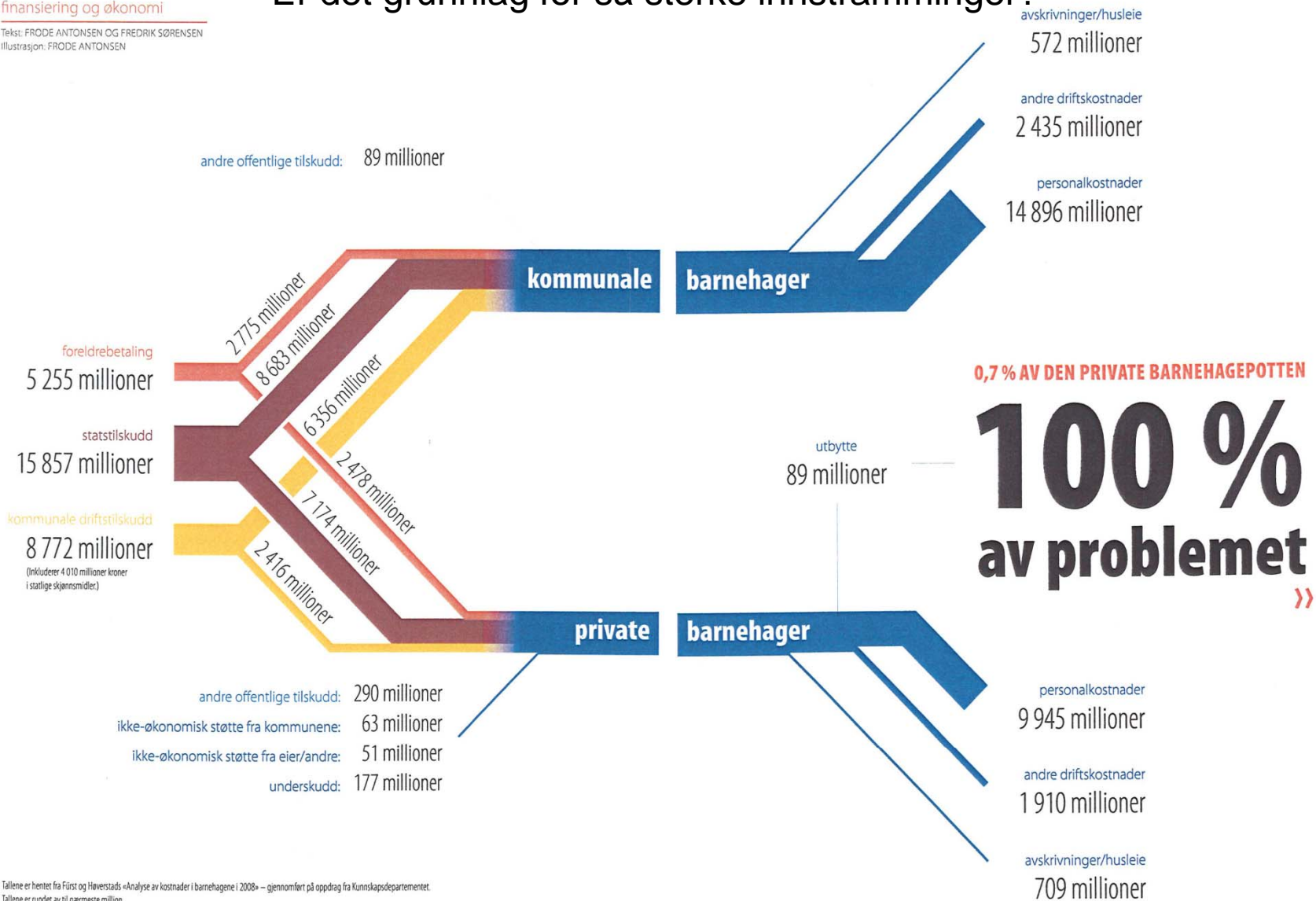
- Så langt har private Barnehager vært behandlet som alle andre bedrifter.
- Nå foreslås en rekke endringer som påvirker rammebetingelsene dramatisk for nåværende og fremtidige barnehagegrunderne
- Finansieringen skal nå komme fra kommunene, men stor usikkerhet omkring hvordan barnehagenes inntekter blir.
- En rekke sær regler foreslås innført, blant annet for utbytte og forhold til nærstående, og at verdier i selskapene skal tilfalle kommunen ved endringer i selskapet

Usikkerhet fører allerede til færre nye barnehager

Sum tilvekst Barnehager

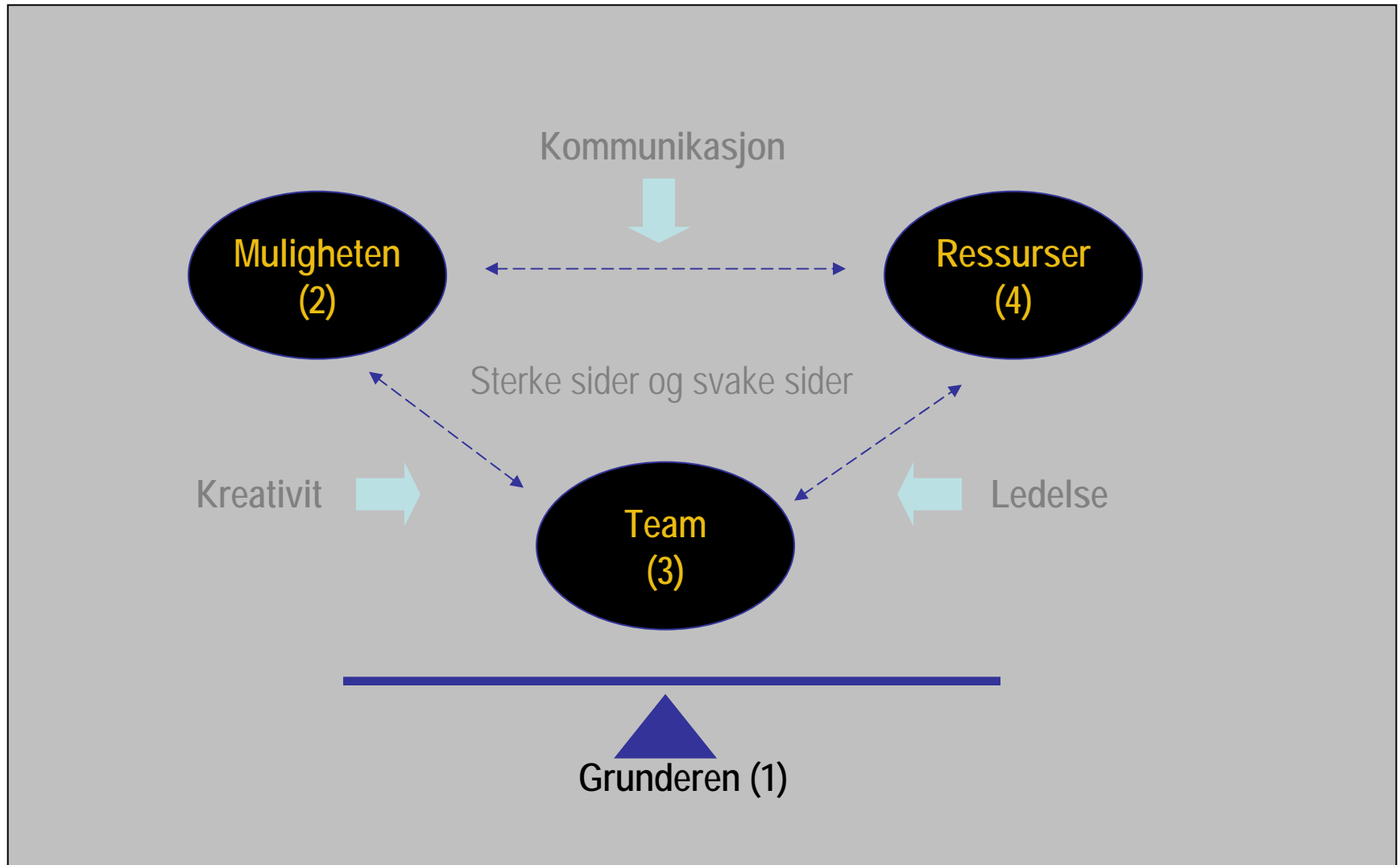

Er det grunnlag for så sterke innstramminger?

Tallene er hentet fra Først og Høverstads «Analyse av kostnader i barnehagene i 2008» – gjennomført på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. Tallene er rundet av til nærmeste million.

Endrede rammebetingelser svært negativt for Gründerne i sektoren

Negativ konsekvens 1: Gründeren

- Usikre rammebetingelser hindrer dyktige personer i å forsøke, og bremser vekst i eksisterende selskaper
- Incentivene forsvinner
 - Mindre utvikling av nye og bedre tilbud
 - Økonomisk risiko øker sterkt
 - Ingen kontroll over egne verdier
 - Incentiver for god drift forsvinner
 - Rollen endres, en blir husmann i eget hus

Negativ Faktor (2)

Forretningsmuligheten Barnehage forsvinner

- Behovet for omsorg for **Barn** endres ikke, og vokser videre, men lite attraktivt å være tilbyder gjør at tilgangen på nye dør ut
- Tilgjengeligheten, fra å være en bedrift til en slags driftsavtalesituasjon gjør muligheten lite attraktiv.
- Det kreves svært mye skal en make å drive frem nye barnehager, evne til å ta stor risiko, vilje til å ta ansvar for mange ansatte, større egenkapitalbehov fordi en må regne med mange år med underskudd, og vilje til å akseptere svært lav avkastning på investert kapital.
- Muligheten for nyskaping forsvinner fordi det er så lav avkastning at det ikke er rom for dette.
- Store forskjeller mellom kommuner i attraktiviteten av å drive privat barnehage.

Negativ faktor 3: Teamet

- I dag er over 90 % av de ansatte kvinner
- Vanskeligere å finne fagpersoner som vil dele innsatsen for å skape nye barnehager
- Begrenser tilgangen på denne type karriære for kvinner.
- Skaper usikkerhet om
- Arbeidsplasser og verdier

Negativ faktorer: (4)

Ressurstilgangen

- Endrede rammebetingelser vil medføre:
 - Store utfordringer med å skaffe finansielle ressurser (penger). Åre offentlige aktører vil ikke oppleve endringer
 - Menneskers innsats, kunnskap og ferdigheter endres pga kompleksiteten, og økte krav til å håndtere nye rammebetingelser
 - Prinsippene for forvaltning av fysiske endres, moderne lokaler taper for gamle billigere. Siden bygg ikke er en verdi for selskapene, blir det vanskeligere å få finansiering
 - Få Gründere vil makte å skaffe ressurser med de nye rammebetingelsene fordi det er uvisst hvem som eier ressursene

Konklusjon

- Endringene i rammebetingelser vil med stor sannsynlighet være svært negative for tilgangen på nye Private Barnehager
- Et i dag suksessrikt område for kvinnelige Gründere forvitrer.
- Det er gode erfaringer med mindre omfattende reguleringer i andre land